

ROMANIA
JUDECĂTORIA SECTORULUI 2 BUCUREȘTI-SECTIA CIVILA
SENTINTA CIVILA NR. 8077

Ședința publică din data de 07.05.2013

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE POPESCU MARIANA
GREFIER. ROȘU DANIELA

Pe rol se află soluționarea cauzei civile având ca obiect pretenții, privind pe reclamantul BASESCU MIRCEA în contradictoriu cu paratul STANESCU SORIN ROSCA.

Dezbaterile pe fondul cauzei au avut loc în ședință publică din data de 30.04.2013, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta încheiere și când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a amanat pronunțarea pentru data de azi, hotărând următoarele:

INSTANTA

Asupra cauzei civile de față:

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Sectorului 2 la data de 30.07.2012 reclamantul Bănescu Mircea în contradictoriu cu pârâtul Stănescu Sorin Roșca, a solicitat instanței ca prin hotărârea ce va pronunța să oblige pârâtul la plata sumei de 100 lei cu titlu de daune morale, să publice integral hotărârea judecătorească pe cheltuiala sa în cinci cotidiene centrale, să publice hotărârea pe blogul său personal, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea cererii în fapt, reclamantul a arătat că solicita plata sumei de 100 lei cu titlu de daune morale ca urmare a prejudiciului suferit în urma acuzațiilor mincinoase aduse, în cauză fiind întrunite condițiile răspunderii civile delictuale în sarcina pârâtului, în conformitate cu dispozițiile art. 998-999 C.civ., în vigoare la data săvârșirii faptei ilicite, acesta fiind notificat la data de 14.05.2011 în vederea concilierii pretențiilor la care nu a dat curs.

Referitor la existența faptei ilicite săvârșite de parat, a arătat că la data de 24.08.2009 a apărut pe blogul personal al paratului articolul intitulat "Legături periculoase în vizerul INTERPOL", la autor fiind menționat ziaristul Sorin Rașca Stanescu.

În cadrul acestui articol s-au făcut o serie de afirmații tendențioase și neadevărate la adresa reclamantului și anume:

- 1. "Fratele Președintelui României a participat la o operațiune ultrasecretă de trafic internațional cu mari cantități de explozibil. Operațiunea a fost dirijată de Mircea Basescu".

- 2. "Un rol cheie l-a avut, în această afacere, prelucrarea și descărcarea în secret, de către Mircea Basescu, la sfârșitul anului 2008 sau în prima parte a lunii ianuarie 2009-autorul nu cunoaște data exactă- a cinci vapoare cu material exploziv, care ar fi trebuit să fie distruse".

- 3. "Mircea Basescu a asigurat reexportarea în secret a explozibilului".

- 4. "Adrian Videanu, în complicitate cu Mircea Basescu și locotenent în rezerva Corneli Purcarea, se afla într-o strânsă relație cu o persoană urmărită de INTERPOL pentru activități cu caracter terorist".

- 5. "Încărcătura celor cinci vapoare, descărcată în secret de Mircea Basescu, sosea din Tailanda și consta în explozivi și muniții. Mircea Basescu a asigurat preluarea, descărcarea și reincarcarea în secret a celor cinci vapoare, folosisndu-se în special de relațiile pe care le are cu reprezentanții firmei de paza portuara".

- 6. "Cazul Ciorogarla a reprezentat o operațiune de mușamalizare a operațiunii în care a fost implicat Mircea Basescu și, în același timp, a devenit o premisa pentru operațiuni ilegale în folosul unor persoane, săvârșite cu ocazia acțiunii de înzestrare a Forțelor Armate".

- 7. "Sugerez Parlamentului să analizeze această situație, în eventualitatea în care puterea legislativă considera că este necesar să deschidă o investigație și asupra implicării lui Mircea Basescu, cu știrea fratelui său, într-o afacere terorista pe care instituții ale statului au încercat să o mușamalizeze".

De altfel, din modul de redactare al textului rezulta indubitabil că întregul articol a fost destinat să creeze un prejudiciu de imagine în dauna reclamantului. Se afla în fața unor relații de fapte disparate și nedovedite, singurul liant fiind utilizarea repetată a numelui reclamantului în contexte cu care nu a avut absolut nici un fel de legătură.

A învederat reclamantul că nu a avut nici o legătură cu aceste presupuse fapte ilegale de trafic de arme, că nu era asociat sau administrator la nici una dintre societățile menționate de autorul articolului și că nu avea nici un fel de legătură de afaceri sau de altă natură cu persoanele menționate în articolul respectiv.

Nu a fost supus nici unei investigații penale legate de un asemenea trafic de arme și nici nu s-a dispus împotriva sa vreă măsură cu privire la faptele enumerate în articolul respectiv.

A precizat că a formulat plângere penală împotriva pârâtului la data de 19.03.2010, plângere ce a fost soluționată prin Rezoluția dată în dosarul penal nr. 4876/P/2010 de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța, în sensul neînceperii urmăririi penale împotriva acestuia pentru săvârșirea infracțiunii de calomnie prevăzută de art. 206 C. penal, cu motivarea că "între publicarea articolului-24.08.2009, termen la care reclamantul a luat cunoștință de conținutul acestuia și de caracterul calomnios și data depunerii plângerii-19.03.2010 au trecut mai mult de două luni, termen prevăzut de art. 284 C. proc. pen. Pentru introducerea unei plângeri cu caracter prealabil".

A formulat plângere în instanță împotriva acestei rezoluții, înregistrându-se dosarul penal nr. 35648/212/2010 pe rolul Judecătoriei Constanța, dar aceasta a fost respinsă ca nefondată.

În această situație, a formulat prezenta acțiune pe cale civilă pentru repararea prejudiciului de imagine suferit de reclamant ca urmare a publicării articolului respectiv.

Cu privire la prejudiciul de imagine suferit prin publicarea articolului respectiv, a arătat prin acuzațiile mincinoase aduse prin intermediul articolului respectiv, imaginea publică a reclamantului a avut de suferit în mod grav. Dată fiind relația de rudenie cu Președintele României, se afla în vizorul opiniei publice, astfel că orice articol în care era evocat numele său, trezea interesul opiniei publice și avea un impact mai mare asupra cetățenilor, indiferent de cuprinsul său.

În acest mod, prejudicierea imaginii sale publice era reală și legarea numelui său de aceasta "afacere cu arme" a determinat scăderea credibilității sale în fața oamenilor care-l cunosc, cât și în fața tuturor cititorilor acestui articol.

Impactul a fost cu atât mai ridicat cu cât articolul denigrator la adresa sa a fost scris de un ziarist cunoscut, acesta conferind prin forța numelui său în presa românească credibilitate celor relatate în articolul respectiv.

În condițiile în care era om de afaceri, au fost afectate și relațiile sale comerciale deoarece pentru partenerii săi de afaceri, încrederea era un factor important în derularea relațiilor comerciale.

I-a fost afectată și viața de familie în condițiile în care acuzațiile mincinoase se refereau la legături cu organizații teroriste internaționale, ceea ce a determinat o creștere a stării de nesiguranță a familiei sale.

Mai mult, autorul articolului apela în final la organele naționale și internaționale pentru tragerea reclamantului la răspundere penală în legătură cu fapte care nu au avut loc. În acest context familia sa a avut de suferit și a trăit ca și reclamantul sub stresul posibilelor anchete penale ce ar fi putut urma ca urmare a faptelor grave pe care se susțineau de autorul articolului că le-ar fi săvârșit.

În comparație cu cele suferite de reclamant și familia sa, ca urmare a publicării acestui articol, aprecia că suma solicitată cu titlu de daune morale constituie o dreaptă reparație a prejudiciului suferit de acesta.

În privința legăturii de cauzalitate dintre publicarea articolului și prejudiciul de imagine suferit, a menționat că este evident că, dacă acest articol nu ar fi fost dat publicității, nu s-ar fi produs o prejudiciere a imaginii publice a reclamantului.

Orice acuzație calomnioasă la adresa sa, făcută prin asemenea articole denigratoare, afecta viața sa și a celor din jurul său, precum și imaginea sa în ochii familiei publice.

A fost făcută și dovada vinovației pârâtului, în condițiile în care pârâtul era un ziarist cu mare experiență în presa românească acesta a realizat din momentul editării impactul pe care un asemenea articol îl producea în conștiința opiniei publice, în condițiile în care se evoca numele unor persoane publice în conținutul său.

Era mai mult decât probabil că s-a urmărit o creștere a numărului de cititori de pe blogul său personal.

Gravitatea acuzațiilor ce i-au fost aduse reflecta tocmai faptul că fapta ilicită a fost săvârșită în mod conștient și cu intenția clară de a se prejudicia imaginea sa publică.

Trebuie subliniat faptul că în preambulul articolului "*autorul își asuma întreaga răspundere civilă și penală pentru informațiile din articol*".

În articol se invocau o serie de demersuri pe care autorul le-ar fi făcut pentru a descoperi cele relatate, fapt ce denota că fapta ilicită a fost săvârșită cu forma de vinovație a intenției directe.

Nu se afla în fața unei mențiuni singulare de natură calomnioasă la adresa reclamantului, ci în cuprinsul a opt pagini fiind descrise fapte de natură penală de săvârșirea cărora s-ar fi făcut vinovat, deși nu era probată nici una dintre acestea în mod concret.

Singurele probe ale autorului erau niște extrase provenind de Registrul Comerțului în legătură cu acționariatul anumitor societăți, informații publice care puteau fi obținute de orice persoană și care nu denota nimic din afirmațiile mincinoase ale

autorului articolului la adresa reclamantului, acesta nefăcând măcar parte din aceste societăți și neavând relații de afaceri cu acestea.

Se susținea în mai multe rânduri în cuprinsul articolului că ar exista o serie de convorbiri telefonice din care rezultau implicarea sa în traficul de arme invocat, dar nu a fost dată, din 2009 și până în prezent, publicității nici una dintre așa-zisele probe incriminatoare la adresa reclamantului.

Nu contesta dreptul la informare al opiniei publice și menirea unui jurnalist de a da publicității fapte cu caracter grav, dar acest drept la libera exprimare nu trebuia exercitat în mod abuziv și în dauna altor drepturi la imagine a altor persoane.

În drept, a invocat dispozițiile art. 998-999 C. civ., art. 112 și urm. C. proc. civ.

În susținerea prezentei cereri a solicitat proba cu înscrisuri, interogatoriul pârâtului și orice alte probe necesare în soluționarea cauzei.

În data de 29.01.2013 pârâtul SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU prin reprezentant legal în baza art. 115 Cod procedura civilă, a depus întâmpinare solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună respingerea cererii, în integralitatea sa, cu cheltuieli de judecată.

Cu privire la situația de fapt a menționat următoarele:

La data de 22 august 2009 au apărut în presă mai multe articole tip anchetă jurnalistică în cuprinsul cărora se arăta implicarea lui Mircea Băsescu în societatea comercială Desintco SRL, unde acesta era asociat cu potențați din industria și comerțul de armament, ori rude ale acestora, precum Alina Oită, Ion Eftimie Sandu, Maria Cristina Cazacu ori Cristian Andrei Grigore Geamănu.

La data de 24.08.2009 a apărut pe blogul personal al pârâtului SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU articolul intitulat "Legături personale în vizorul INTERPOL", articol invocat de reclamant în prezenta cauză în mod greșit ca fiind alcătuit dintr-o „serie de afirmații tendențioase și neadevărate la adresa reclamantului”, în condițiile în care opinia incriminată prelucra informațiile vehiculate în presă, precum și numeroase informații existente anterior, legate de transporturile de arme și muniții efectuate de România către zone de conflict aflate sub embargo ONU.

La data de 24.08.2009 au apărut în presa de la acel moment alte articole legate de același subiect, inclusiv declarații de presă ale unor foști ofițeri din cadrul armatei sau din serviciul de informații externe, care confirmau cele arătate de pârâtul SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU.

Ulterior, au apărut în presă informații suplimentare privind legătura dintre cunoscutul dosar penal Țigareta II, conținând fapte penale săvârșite prin intermediul transporturilor aeronautice atunci când Ministerul Transporturilor era condus de fratele reclamantului - dl Traian Băsescu - și transportul de arme și muniții produse în România către zone din Africa aflate sub embargo-ul ONU privind regimul armelor. Aceste legături au fost arătate prin documente puse la dispoziție de fostul comandant adjunct al aeroportului Otopeni de la momentul producerii faptelor judecate în dosarul Țigareta II - arătând că traficul cu țigări de contrabandă era doar un paravan pentru traficul de arme și muniții - precum și prin documente provenind de la organisme specializate ale ONU, care făceau referire la zboruri de pe aeroportul Otopeni către Africa ale unor aeronave aparținând flotei aeriene ale unuia dintre cei mai mari traficanți internaționali de arme, arestat în 2008 în Thailanda.

Pârâtul a învederat faptul că dispozițiile alin. 2 al art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, așa cum au fost interpretate de Curtea Europeană a Drepturilor

Omului, arată care erau condițiile pe care o instanță trebuie să le constate îndeplinite cumulativ pentru a sancționa libertatea de exprimare (a) să fie prevăzută de o lege internă publică și formulată în termeni clari și preciși astfel încât modalitatea de aplicare a legii să fie previzibilă; b) să fie luată pentru a proteja una din următoarele valori: securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau drepturilor altora, împiedicarea divulgării de informații primite confidențial sau menținerea autorității și imparțialității puterii judecătorești și c) să fie "necesară într-o societate democratică...").

Ultima condiție de mai sus, nu este îndeplinită în cauza dedusă judecării, o atragere a răspunderii jurnalistului în acest caz concret nu se constituie ca o măsură necesară și proporțională în statul de drept, dimpotrivă constituie o ingerință disproporționată în dreptul la libera exprimare.

Potrivit jurisprudenței Curții, în materia libertății presei, termenul "necesar" presupunea "o nevoie socială imperioasă, de neînlăturat."

În deciziile sale, ECHR a statuat: "Libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din cerințele prioritare ale progresului societății și ale împlinirii personale." Acest principiu era "cu atât mai important cu cât în discuție este presa ""

Presa avea "datoria să transmită informații și idei cu privire la chestiunile de interes public. Obligației presei de a răspândi astfel de informații și idei, i se adaugă dreptul publicului de a le primi..." "Dacă nu ar fi așa, presa nu ar putea să-și îndeplinească rolul său vital de 'câine de pază public'."

Având în vedere aceste condiții, se va observa că într-o societate democratică, raportat la prezenta cauză, o astfel de măsură ar însemna o protecție excesivă a dreptului la onoare și reputație al unei persoane publice - Mircea Băsescu, fratele celui mai important om politic român - Președintele României, Traian Băsescu - precum și un important om de afaceri - și o lezare gravă a dreptului la liberă exprimare asupra unor aspecte de interes general, în condițiile în care ambele drepturi erau la fel de importante și în aceeași măsură protejate.

Având în vedere că reclamantul își întemeia cererea pe dispozițiile art. 998-999 Cod Civil, pentru a fi în prezența acestei răspunderi delictuale, trebuiau îndeplinite cumulativ cele patru condiții generale: existența unei fapte ilicite, existența unui prejudiciu, existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și existența vinovăției.

Ca atare, în prezenta cauză, nu sunt ținuți să dovedească ilicitatea demersurilor reclamantului, sau vinovăția sa, neurmând a se pronunța asupra implicării acestuia în activitățile în care acesta nega că ar fi fost implicat, ci doar neîndeplinirea, fie chiar a uneia dintre condițiile răspunderii civile delictuale ale pârâtului SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU.

Fapta nu era ilicită întrucât exista o cauză care înlătura caracterul ilicit al acesteia și anume exercițiul normal al unui drept - dreptul subiectiv la libera exprimare.

Considera că nu putea fi reținut caracterul ilicit al faptelor imputate pârâtului SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU, întrucât demersul acestuia s-a realizat în Starea dreptului la libera exprimare, drept exercitat în limite legale, limite apreciate în raport cu poziția reclamantului de persoană publică, de calitate pârâtului de ziarist și reprezentant al societății civile, precum și în raport de dreptul opiniei publice de a fi

informată cu privire la chestiunile de interes public, așa cum vor demonstra acest ultim aspect în continuare.

După cum a arătat în cuprinsul situației de fapt, tema expusă în cadrul articolului intitulat *"Legături personale în vizorul INTERPOL"* constituia una aflată în centrul unei dezbateri publice, redată și de alte canale media pe larg, existând numeroase articole de presă care au prezentat informații similare ori identice cu cele deduse judecății. În mod evident, subiectul analizat amplu în mass - media acelei perioade constituia și unul de interes public major, chiar subiect de interes național, având în vedere faptul că personajul public în cauză, reclamantul Mircea Basescu era/este un important om de afaceri și fratele persoanei care ocupa prima poziție în stat, respectiv îndeplinea o funcție de cea mai înaltă responsabilitate - Președintele României Traian Basescu.

De altfel chiar reclamantul recunoștea faptul că era o persoană publică.

Deci, important era contextul în care pârâtul SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU a făcut respectivele afirmații, spre a demonstra caracterul de subiect de interes general a celor susținute de prezenta întâmpinare.

Astfel, așa cum a arătat anterior, comentariile făcute de pârâtul SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU în articolul *"Legături personale în vizorul INTERPOL"* au fost realizate în contextul apariției în presă a mai multor articole tip anchetă jurnalistică în cuprinsul cărora se arăta implicarea reclamantului Mircea Basescu în societatea comercială Desintco SRL, unde acesta era asociat cu potenți din industria și comerțul cu armament (muniții și explozibili), ori rude ale acestora, precum Alina Oița, Ion Eftimie Sandu, Maria Cristina Cazacu ori Cristian Grigore Geamanu.

Așadar, reclamantul Mircea Basescu era asociat în firma Desintco SRL, firma care se ocupa cu operațiuni cu armament, cu foști responsabili, decidenți, ori rude ale acestora, din cadrul armatei sau industriei de armament. Printre aceștia responsabili se regăsea și Aurel Cazacu, fost director al Romarm, iar un raport ONU din 2007, privitor la arestarea, în anul 2007, unui traficant internațional de arme - Monzer al Kassar - arăta că asupra acestuia a fost găsit un contract prin care fuseseră cumpărate arme de la Romarm cu destinația FARC (grup terorist de gherila din Columbia).

Pe de alta parte, într-o altă firmă românească, SC Romagro Cereal SRL se găsea asociat cetățeanul libanez Bakri Imad Abdul Reda cu un fost ofițer din serviciile din informații române Cornel Purcarea. Acesta din urma a arătat, în declarație de presă, că, prin intermedierea firmei Romagro Cereal, Mircea Basescu a descărcat nave cu substanțe explozive și muniție provenite din Thailanda.

Deci, sublinia faptul că, fostul director executiv al societății Romagro, Cornel Purcarea a recunoscut faptul că un transport de muniție s-a făcut în perioada ianuarie-februarie 2009, fiind vorba despre 1.630 tone de proiectile, iar Mircea Basescu a asigurat utilajele pentru descărcarea navelor cu muniții.

Așa cum a arătat anterior, în presa au mai apărut informații suplimentare privind legătura dintre dosarul penal Țigareta II și transportul de arme și muniții produse în România către zone din Africa aflate sub embargo-ul ONU privind regimul armelor, legături ce au fost arătate prin documente puse la dispoziție de fostul comandant adjunct al aeroportului Otopeni de la momentul producerii faptelor judecate în dosarul Țigareta II - arătând ca traficul cu țigări de contrabandă era doar un paravan pentru traficul de arme și muniții -, precum și prin documente provenind de la organisme specializate ale ONU, care făceau referire la zboruri de pe aeroportul Otopeni către Africa ale unor aeronave

aparținând flotei aeriene ale unuia dintre cei mai mari traficanți internaționali de arme, arestat în 2008 în Thailanda.

Ca atare, reclamantul Mircea Băsescu a avut o legătură, chiar și indirectă cu medii teroriste (FARC, Hezbollah), prin asocierea cu persoane dubioase, implicate în acte de terorism sau trafic de armament. În consecință, pasajele din articolul "Legături personale în vizorul INTERPOL" nu putea constitui element al unei fapte ilicite deoarece se regăseau în documentele invocate și care vor fi depuse în probațiune.

Astfel, din cele relatate anterior rezulta clar că activitățile desfășurate de fratele președintelui României constituiau o temă de interes public, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a protejat întotdeauna dezbaterile asupra unor subiecte de interes general.

Era o chestiune de normalitate ca afacerile familiei Președintelui României să trezească interesul întregii societăți românești, fiind vorba de implicii și de primul om în statul român, de cel care ne reprezenta pe plan intern și internațional și care ne apăra interesele.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului, protejând întotdeauna dezbaterile asupra unor subiecte de interes general a statuat: „Curtea relevă că articolele incriminate purtau asupra unor teme de interes general și, în mod special, de actualitate pentru societatea românească ... Așadar, Curtea trebuie să dovedească cea mai mare prudență atunci când, precum în cauza de față, măsurile luate sau sancțiunile aplicate de autoritatea națională sunt de natură să descurajeze presa să participe la discutarea problemelor de interes general legitim, ; „Presa nu trebuie să depășească anumite limite, ținând în special de protecția reputației și drepturilor celui alt. Totuși îi revine sarcina de a comunica, pentru îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților sale, informații și idei asupra unor chestiuni politice, precum și asupra altor subiecte de interes... în mod incontestabil, era vorba de un subiect de interes general pentru comunitatea locală, pe care reclamantul avea dreptul să-l aducă la cunoștință publicului prin intermediul presei.” Chestiunea de interes public a fost definită drept orice „chestiune care afectează viața comunității”. Interesul public nu se rezuma la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privea comunitatea. „Nu există nici un precedent juridic pentru a distinge ... între discuția politică și discuția asupra altor subiecte de interes public”.

Discutarea unor chestiuni ce țineau de interesul public erau considerate a fi o fațetă fundamentală a libertății de exprimare și cădea sub protecția deplină a art.10 din CEDO, așa cum reieșea din vasta jurisprudență CEDO care reglementa acest aspect. 16 „presa nu trebuie să depășească anumite limite, ținând în special de protecția reputației și drepturilor celui alt. totuși îi revenea sarcina de a comunica, pentru îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților sale, informații și idei asupra unor chestiuni politice, precum și asupra altor subiecte de interes general”.

Pedepsele împotriva presei pentru publicarea de informații și de opinii care priveau chestiuni de interes public erau intolerabile, cu unele excepții foarte clar definite, pentru că altfel ar exista posibilitatea "de a descuraja jurnaliștii să discute public chestiunile ce afectează viața comunității". "Dacă statele contractante au posibilitatea, sau uneori chiar datoria de a reglementa exercitarea libertății de exprimare într-o manieră aptă să asigure o protecție adecvată prin lege pentru reputația indivizilor, acestea trebuiau să evite ca făcând acest lucru, să adopte măsuri de natură a descuraja mass-media să-și îndeplinească rolul de alertare a publicului în cazul unor abuzuri

aparente sau presupuse ale puterii publice. Ziaristii de investigație vor fi reticenti în a se exprima cu privire la chestiunile de interes general (...) dacă risca să fie condamnați. Efectul descurajator pe care-l are temerea unor asemenea sancțiuni asupra exercitării de către ziaristi a libertății lor de exprimare este evident. "

Față de calitatea reclamantului, de frate al președintelui unui stat consideră că ar fi trebuit să se abțină la a desfășura astfel de asocieri sau activități, legate de o activitate atât de controversată, cum era comerțul cu armament și muniții tocmai pentru a nu fi crea nici un fel de suspiciune în rândul publicului român în legătură cu "traficul ilegal de arme și chiar atentat la siguranța statului".

Prin practica și doctrina ce interpreta Convenția Europeană a Drepturilor Omului s-a statuat ideea că deși libertatea de exprimare era un drept recunoscut tuturor cetățenilor, libertatea presei era categoria de discurs cel mai bine apărată, ca constituind un adevărat "câine de paza" al democrației. Pentru a justifica poziția privilegiată pe care acest tip de discurs o ocupa, Curtea Europeană a pus accentul pe dreptul opiniei publice de a fi informată cu privire la chestiunile ce prezentau un interes public, aspect dezbătut la punctul anterior.

Prin deciziile sale, ECHR a statuat că libertatea presei presupunea dreptul de a recurge la o doză de exagerare, provocare și de a utiliza expresii care ar putea să fie considerate drept polemice sau chiar lipsite de măsura pe plan personal și transmiterea de informații în termeni violenți ori care ofensa, șoca sau deranja.

În acest context, Curtea a adăugat că "invectiva politică are adesea tendința să capete accente personale, aceasta fiind una dintre consecințele inerente ale jocului politic și ale liberei dezbateri de idei, garante ale unei societăți democratice".

Mai mult, Curtea a afirmat că nu era nici rolul instanței de la Strasbourg, nici cel al autorităților naționale să se substituie presei în alegerea tehnicilor de expunere pe care trebuia să le utilizeze jurnaliștii, reamintind faptul că art.10 din Convenție proteja atât conținutul cât și forma concretă de exteriorizare a demersului ziaristic. Libertatea de informare presupunea nu numai libertatea de a difuza informații ci și libertatea de a primi informații în mod liber și din diverse surse, putându-se vorbi de o veritabilă "libertate de recepționare". Astfel, în cauza Lingens c. Austriei, Curtea a arătat că funcției presei de a difuza informații "îi corespunde dreptul, pentru public, de a primi aceste informații."

Deci, nu se putea susține că pârâțul a încălcat etica și deontologia profesională a profesiei de ziarist relatând "fapte disparate și nedovedite" deoarece pe de o parte, în contextul existenței unor rapoarte ONU și a altor documente oficiale care constituiau baza factuală a afirmațiilor sale, iar de altă parte, așa cum va detalia la punctul următor - în cazul în care un ziarist se baza în afirmațiile sale pe niște rapoarte oficiale nu e obligat să le verifice și din alte surse.

În acest context, a evidențiat faptul că majoritatea deciziilor CEDO de-a lungul timpului au fost în favoarea libertății de exprimare a presei, protejând jurnaliștii, inclusiv exista un număr considerabil de decizii CEDO împotriva României pe acest subiect al libertății presei. A menționat în acest sens și câteva decizii CEDO mai recente pronunțate împotriva României și care apărau libertatea presei: Hotărârea Băcanu și S.C."R"SA c.României (3 martie 2009), Hotărârea Andreescu c.României, Hotărârea Cornelia Popa c.României (31 martie 2011).

A existat un ansamblu factual îndestulător la baza afirmațiilor pârâțului, fiind îndeplinită condiția minimului de fapte pe care să se bazeze judecățile de valoare, sau a unui "început de dovada scrisa".

Fiind opinii sau aprecieri personale ale indivizilor, deci implicit concluzii proprii, judecăților de valoare nu li se aplica cerința demonstrării veridicității lor, cum se întâmpla în cazul informațiilor, ele bucurându-se de protecția art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în măsura în care se baza pe o argumentare logică a autorului lor, respectiv au la baza elemente obiective care sa le justifice.

Așa cum a relevat ECHR în cauza I. Dalban c. României : „este inadmisibil ca un jurnalist sa nu poată formula judecați critice de valoare sub condiția demonstrării veridicității”.

Astfel, pârâtul a făcut publice opiniile sale în articolul incriminat prelucrând atât informații vehiculate în presă, precum și numeroase informații existente anterior, legate de transporturile de arme și muniții efectuate de România către zone de conflict aflate sub embargo ONU.

Pârâtul nu a distorsionat realitatea, nu a prezentat faptele într-o manieră formată ci pur și simplu a tras niște concluzii firești care aveau la baza documente oficiale. Deci nu se putea spune că nu exista o bază factuală și că aceea ce a afirmat erau „relatări e fapte disparate și nedovedite.”

În mod greșit afirmă reclamantul (...) nu am avut nicio legătura cu aceste presupuse fapte legale de arme, ca nu sunt asociat sau administrator la niciuna dintre societățile menționate de autorul articolului si ca nu am niciun fel de legătura de afaceri sau de alta natura cu persoanele menționate in articolul respectiv.” În condițiile în care pe lângă cele relatate anterior referitor la rapoartele oficiale ale ONU, la momentul redactării articolului incriminat, în mass-media existau articole în ziar ce dezbatteau implicarea reclamantului Mircea Băsescu în societatea comercială Desintco SRL, asocierea acestuia cu potențați din industria și comerțul cu armament, respectiv implicarea acestuia în afaceri cu armament.

În cauza nu pot fi reținute în sarcina pârâtului reaua-credință, ci exercitarea dreptului de libertate de exprimare cu buna-credință, într-un mod specific jurnalistului, deoarece pârâtul a formulat niște opinii în baza unor documente oficiale și informații existente.

După cum a arătat, existau și există documente ale unor organisme internaționale care constatau traficul de arme și muniții cu implicații pe teritoriul statului român, precum și legături ale unor traficanți de arme și muniții, dați în urmărire internațională prin Interpol, cu traficul de arme și muniții inițiat din România cu destinația zonelor de conflict armat din continentul african.

Oricum, hotărârile Curții Europene indicau clar principiul conform căruia adevărul obiectiv al afirmațiilor nu trebuia să fie singurul criteriu luat în considerare de instanțe în situația în care analiza o acuzație de calomnie, elementul determinant trebuind să fie buna-credință a autorului afirmațiilor care afecta reputația părții vătămate.

În consecință, atunci când persoana acuzată de săvârșirea unui delict de presă nu putea dovedi întru totul exactitatea afirmațiilor făcute era necesară analiza atitudinii subiective a acesteia în raport atât cu adevărul afirmațiilor sale cât și cu scopul demersului jurnalistic.

Prin urmare chiar și o inexactitate parțială a faptelor prezentate nu excludea protecția art.10 din Convenție în situația în care era vorba de un discurs jurnalistic privind subiecte de interes public iar reaua-credință a ziaristului nu era dovedită.

Deci Curtea lua în considerare atitudinea subiectivă a ziaristului acuzat subliniind faptul ca afirmațiile lor contribuie la discutarea unor subiecte de interes public, nefiind

îndreptate către lezarea inutilă a reputației persoanelor vizate, chiar dacă o asemenea lezare a avut loc în mod inerent.

Astfel, pârâtul a urmărit doar să informeze opinia publică asupra unei chestiuni extrem de importante pentru societatea românească, îndeplinindu-și datoria de ziarist, chiar dacă asta implica uneori, în mod inerent, afectarea reputației persoanei vizate.

Acest accent pus pe atitudinea subiectivă a ziariștilor, și nu pe efectul obiectiv al discursului lor reieșea în mod clar din raționamentul pe care Curtea 1-a făcut în cauza *Jersild c. Danemarcei*.

Interesul public atunci când era cuplat cu buna credință a ziaristului putea constitui o apărare pentru publicarea de informații ce ar putea în alte condiții să fie considerate calomniatoare.

În cauză nu exista intenția de a discredita, ci doar de a informa publicul asupra unor aspecte, de a face comentarii asupra unor chestiuni de mare interes pentru societatea românească.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că, date fiind îndatoririle și responsabilitățile ce le reveneau, potrivit alineatului 2 al art. 10, protecția oferită de art. 10 ziariștilor în momentul în care comunica informații ce priveau chestiuni de interes public opera atunci când aceștia se exprimau cu buna-credință. Deci, atâta timp cât jurnaliștii se exprimau cu buna-credință ei beneficiază de protecția oferită de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în momentul în care comunica informații de interes public.

Față de probele la care a făcut referire care acoperea mai mult decât minimul factual solicitat de ECHR pentru a nu fi sancționată o judecată de valoare, aprecia faptul că nu putea fi reținută nicio formă de culpă, făcând trimitere chiar la forma de vinovăție a intenției în materia insultei și a calomniei, care consta într-o „... anumită particularitate a atitudinii subiective a făptuitorului, caracterizată prin rea-credință. Cu alte cuvinte, de esența acestei infracțiuni este ca făptuitorul să acționeze animat de intenția de a discredita, de a compromite pe cel vizat prin afirmațiile ori imputările sale publice ...” fiind conștient că fapta imputată era neadevărată (Decizia penală nr. 2808/31.05.2002, în *Pandectele Romane* nr. 3/2004, II, p. 54).

Având în vedere faptul că fapta a fost săvârșită în exercițiul unui drept subiectiv și că doar exercitarea abuzivă a dreptului de exprimare putea fi sancționată, ar trebui examinată poziția psihică a pârâtului în exercitarea dreptului la exprimare.

Ținând cont de faptul că a dovedit, cu referire la fiecare aspect considerat incriminator, că s-a avut în vedere o solidă bază factuală, o susținere logică și documentară, rezulta ca ceea ce pârâtul SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU a spus despre reclamant a spus cu buna-credință, lipsind vinovăția.

Nu se poate considera ca limitele acceptabile ale libertății de exprimare au fost depășite, întrucât articolul pârâtului SORIN ȘTEFAN ROSCA STANESCU nu reprezenta o denaturare cu caracter ilicit a adevărului ci doar o informare a opiniei publice cu privire la chestiuni de interes general, deci buna-credință a pârâtului nu putea fi pusă la îndoială.

Nu există nici un prejudiciu suferit de reclamantul Mircea Băsescu în raport de pretinsa fapta ilicită.

Pentru a fi reparat, prejudiciul trebuia să existe și să nu fi fost reparat și trebuia dovedit atât sub aspectul întinderii, cât și a cuantumului.

În contextul în care reclamantul a rămas un om de afaceri de succes și ulterior afirmațiilor incriminate, nu se înțelege care era totuși prejudiciul pe care l-a suferit acesta.

Astfel, nu exista nici un indiciu concret ca în urma afirmațiilor din articolul incriminat ar fi fost afectată măcar într-o mică măsură viața profesională sau privată a reclamantului.

Considera că pretinsul prejudiciu trebuie avut în vedere în raport de persoana care se pretinde a fi prejudiciată, în concret avându-se în vedere caracterul de persoană publică al acesteia - fratele celui mai important om politic român și om de afaceri cunoscut, astfel încât acesta nu putea beneficia de o protecție sporită împotriva criticilor. Mai mult decât atât, aplicând un principiu statuat în jurisprudența ECHR, (*"câtă vreme aceste asociații au fost active, de o asemenea manieră, în chestiuni publice, ele trebuie să dea dovada de un grad mai înalt de toleranță la critica ..."*) reclamantul nu putea reclama o atingere adusă onoarei, demnității și dreptului la propria imagine, asumându-și deliberat, prin legătura de rudenie cu cel mai important om de stat, criticile aduse altora și susținerea unor importanți politicieni în lupta politică, dreptul de a fi criticat.

Aspectele incriminate nu au vizat viața privată a reclamantului, ci aspectele din viața sa publică - legăturile cu traficul de armament și cu mediile teroriste nu putea fi considerat un aspect privind viața privată.

Mai mult decât atât, legat de acest aspect menționa că în cauza Karhuvaara și Itatehti c. Finlanda (Hotărârea din 16 noiembrie 2004) Curtea amintea că protecția vieții private, potrivit art.8, trebuie echilibrată cu libertatea de exprimare, garantată de art.10 din Convenție; *"publicul are dreptul să fie informat inclusiv în anumite împrejurări cu privire la anumite aspecte ale vieții private ale figurilor publice, în special a politicienilor"*

În referire la cuantumul prejudiciului, a invocat decizii ale ECHR, în care s-a apreciat ca acordarea de despăgubiri cu titlu de daune morale într-un cuantum extrem de ridicat reprezintă o ingerință nepermisă în libertatea de exprimare, cum și nivelul relativ ridicat al despăgubirilor reprezenta de asemenea o ingerință în libertatea de exprimare ce nu era necesară într-o societate democratică.

De asemenea, într-o altă cauză s-a acordat suma de 5.000 euro cu titlul de daune morale pentru sancționarea cu pedeapsa închisorii a dreptului la exprimare, detenția durând mai mult de o lună.

Or, reclamantul nu putea să susțină în prezenta cauză că pretinsul său prejudiciu are amploarea și intensitatea suferințelor încercate de cei privați de libertate în mod injust, pe mari perioade de timp, astfel încât să fie în măsură să solicite despăgubiri morale în cuantumul acordat acestora de ECHR.

În referire la criteriile de cuantificare evocate de reclamant, a arătat și faptul că acestea erau prezentate generic, neputând răspunde la întrebarea: *"ce valoare efectivă trebuie să aibă instanța în vedere când poate să acorde această sumă? la ce este această sumă raportată?"*. Cumva era raportată la salariul jurnalistului, la salariul unui judecător, la salariul mediu pe economie sau la câștiguri speculative?

Întrebarea era relevantă, având în vedere faptul că trebuia să urmărească să acorde o satisfacție morală, nepecuniară și nu a unei sume de bani care va îmbogăți așa - zisa victimă a pretinsului prejudiciu moral.

4. Nu exista legătura de cauzalitate între pretinsa faptă ilicită și pretinsul prejudiciu.

În considerarea faptului că fapta ilicită și prejudiciul nu exista, prin urmare nu este îndeplinită nici condiția de existență a legăturii de cauzalitate dintre cele două.

În dovedire, a solicitat încuviințarea probelor cu înscrisuri, martori, interogatoriul reclamantului precum și orice alte probe a căror necesitate va reieși din dezbateri.

În dovedirea cererii, reclamanta a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri, mijloc de probă ce a fost admis de instanță, în temeiul art. 167 C.pr.civ., ca fiind pertinent, concludent și util soluționării cauzei, sens în care a anexat la dosar în copie certificată pentru conformitate cu originalul înscrisuri.

Instanța a încuviințat părților proba cu înscrisuri, probă administrată în cauză.

Analizând probele administrate, instanța reține:

La data de 24.08.2009 a apărut pe blogul personal al pârâtului articolul intitulat *"Legături periculoase în vizorul INTERPOL"*, reclamantul considerând că prin publicarea acestuia a suferit un prejudiciu de imagine, redând următoarele pasaje: *"Fratele Președintelui României a participat la o operațiune ultrasecretă de trafic internațional cu mari cantități de explozibil. Operațiunea a fost dirijată de Mircea Basescu"*.

- 2. *"Un rol cheie l-am avut, în această afacere, prelucrarea și descărcarea în secret, de către Mircea Basescu, la sfârșitul anului 2008 sau în prima parte a lunii ianuarie 2009-autorul nu cunoaște data exactă- a cinci vapoare cu material exploziv, care ar fi trebuit să fie distruse"*.

- 3. *"Mircea Basescu a asigurat reexportarea în secret a explozibilului"*.

- 4. *"Adrian Videanu, în complicitate cu Mircea Basescu și locotenent în rezerva Cornel Purcarea, se afla într-o strânsă relație cu o persoană urmărită de INTERPOL pentru activități cu caracter terorist"*.

- 5. *"Încărcătura celor cinci vapoare, descărcată în secret de Mircea Basescu, sosea din Tailanda și consta în explozivi și muniții. Mircea Basescu a asigurat preluarea, descărcarea și reincarcarea în secret a celor cinci vapoare, folosisndu-se în special de relațiile pe care le are cu reprezentanții firmei de paza portuara"*.

- 6. *"Cazul Ciorogarla a reprezentat o operațiune de mușamalizare a operațiunii în care a fost implicat Mircea Basescu și, în același timp, a devenit o premisa pentru operațiuni ilegale în folosul unor persoane, săvârșite cu ocazia acțiunii de înzestrare a Forțelor Armate"*.

- 7. *"Sugerez Parlamentului să analizeze această situație, în eventualitatea în care puterea legislativă considera că este necesar să deschidă o investigație și asupra implicării lui Mircea Basescu, cu știrea fratelui său, într-o afacere teroristă pe care instituții ale statului au încercat să o mușamalizeze"*.

În drept, potrivit art. 30 din Constituția României, reglementat la Titlul II – Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale, Capitolul II – Drepturile și libertățile fundamentale din Constituție, *"Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile"* (alin.1), *"Cenzura de orice fel este interzisă"* (alin.2), *"Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine"* (alin. 6), respectiv *"Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștința publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictelor de presă se stabilesc prin lege"*.

Din interpretarea dispoziției constituționale de mai sus, instanța reține opțiunea legiuitorului constituant de a stabili limite foarte largi de manifestare a libertății de exprimare, prin instituirea inviolabilității sale, cu rezerva totuși că prin aceasta nu se poate aduce atingere demnității, onoarei, vieții private sau dreptului la propria imagine, afectarea acestora din urmă conducând la răspunderea civilă a persoanei care și-a manifestat libertatea de exprimare dincolo de limitele recunoscute prin textul constituțional.

Instanța mai învederează existența în Constituția României, la Titlul II – Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale, Capitolul I – Dispoziții comune, a art. 20, text potrivit căruia „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte.” (alin.1), respectiv „Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile” (alin.2).

Astfel, instanța reține că prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, cu efecte juridice începând cu data de 20 iunie 1994, România a ratificat Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și Protocoloalele sale adiționale, adoptate la nivelul Consiliului Europei.

Potrivit art. 10 din Convenția amintită „Paragraf 1 - Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare. Paragraf 2 - Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

Libertatea de exprimare, apărută de articolul 10, ocupă un loc aparte printre drepturile garantate de Convenție, stând chiar la baza noțiunii de „societate democratică” ce sintetizează sistemul de valori pe care este clădită Convenția. Această importanță cu totul deosebită a articolului 10 a fost subliniată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru prima dată în cauza *Handyside împotriva Regatului Unit* (hotărârea din 7 decembrie 1976), ideea fiind reluată apoi constant în toate cauzele ulterioare. Astfel, Curtea afirmă că „libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice, una dintre condițiile primordiale ale progresului său și ale împlinirii individuale a membrilor săi. Sub rezerva paragrafului 2 al articolului 10, ea acoperă nu numai „informațiile” sau „ideile” care sunt primite favorabil sau care sunt considerate inofensive sau indiferente, ci și acelea care offensează, șochează sau îngrijorează statul sau un anumit segment al populației. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului de deschidere în absența cărora nu există «societate democratică»”.

Cât privește hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, instanța își însușește interpretarea potrivit căreia acestea au dincolo de efectele *inter partes* și un efect *erga omnes*, consecință a autorității de lucru interpretat de care se bucură. În condițiile în care potrivit art. 32 din Convenție, misiunea specifică a instanței europene este interpretarea și aplicarea prevederilor acesteia, iar eficacitatea dreptului european al drepturilor omului nu ar putea fi variabilă potrivit calificărilor pe care acestea le-ar primi în sistemele de drept naționale ale statelor contractante, ci jurisprudența Curții constituie un instrument de armonizare a regimurilor juridice naționale ale drepturilor omului ale statelor contractante prin luarea în considerare a standardului minim de protecție dat de prevederile Convenției.

Revenind la dispozițiile art. 10 din Convenție, instanța învederează că acestea apără libertatea de exprimare a opiniilor și ideilor, precum și cea de informare, fără nicio constrângere, prin mijloace tehnice diverse, de la cele tradiționale la cele mai moderne, privind opinii și informații politice, sociale sau economice, expresia artistică și informații cu caracter comercial.

Dreptul garantat de articolul 10 nu este însă unul absolut. Paragraful 2 permite restrângerea exercitării acestuia în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra sau chiar împotriva democrației însăși. Restricțiile aduse libertății de exprimare vor fi însă controlate de Curtea europeană prin aplicarea unei serii de principii de interpretare a dispozițiilor articolului 10 din Convenție cristalizate în cadrul jurisprudenței referitoare la acesta. Astfel, Curtea afirmă că limitarea adusă de stat acestui drept este contrară Convenției dacă nu îndeplinește cele trei condiții cumulative enumerate în paragraful 2: a) să fie prevăzută de lege; b) să urmărească cel puțin unul dintre scopurile legitime prevăzute de textul Convenției și c) să fie necesară, într-o societate democratică, pentru atingerea aceluși scop (a se vedea în acest sens hotărârea CEDO din 17 decembrie 2004 *Cumpănă și Mazăre împ. României*, par. 85 și urm., publicată în Monitorul Oficial nr. 501/14.06.2005; hotărârea CEDO din 7 octombrie 2008 *Barb împotriva României*, par. 31 și urm., publicată în Monitorul Oficial nr. 304/08.05.2009; hotărârea CEDO din 28 septembrie 2004 *Sabou și Pîrcălab împotriva României*, par. 35 și urm., publicată în Monitorul Oficial nr. 484/08.06.2005).

Cât privește prima condiție dintre cele menționate mai sus, instanța reține că ingerința adusă libertății de exprimare trebuie să se bazeze pe o dispoziție normativă existentă în dreptul intern, înțelegând prin acesta atât actul legislativ cu valoare normativă generală ce emană de la puterea legiuitoare, cât și o normă cu o forță juridică inferioară legii în sens formal, dar și jurisprudența rezultată din activitatea instanțelor judecătorești, cu mențiunea că acestea trebuie să întrunească două condiții fundamentale, respectiv să fie accesibile și previzibile destinatarului (a se vedea hotărârea CEDO din 26 aprilie 1979 cauza *Sunday Times împotriva Regatului Unit*, par. 49 – disponibilă pe pagina de Internet a Curții Europene a Drepturilor Omului - www.echr.coe.int).

A doua condiție dintre cele menționate mai sus implică analiza existenței unuia dintre scopurile legitime instituite limitativ de par. 2 al articolului 10 din Convenție, respectiv securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În sfârșit, cea de-a treia condiție, pentru ca ingerința să nu conducă la încălcarea libertății de exprimare garantată de art. 10 din Convenție, presupune ca ingerința să fie necesară într-o societate democratică, în sensul de a corespunde „unei nevoi sociale imperioase”, iar argumentele invocate de autoritățile naționale pentru a justifica ingerința să fie „pertinente și suficiente”, măsura de limitare a libertății de exprimare trebuind să fie „proporțională cu scopurile legitime urmărite”, asigurându-se un just echilibru între, pe de o parte, protecția libertății de exprimare consacrată de art. 10 și, pe de altă parte, interesul general de apărare a dreptului terțului care invocă depășirea limitelor libertății de exprimare (a se vedea hotărârea *Cumpănă și Mazăre* citată anterior, par. 88 – 90).

Instanța mai învederează că în jurisprudența Curții se acordă presei un rol indispensabil de „câine de pază” într-o societate democratică, cu mențiunea că deși presa nu trebuie să depășească anumite limite, ținând în special de protecția reputației și a drepturilor celui alt, totuși îi revine sarcina de a comunica, pentru îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților sale, informații și idei asupra unor chestiuni politice, precum și asupra altor subiecte de interes general (a se vedea paragraful 93 din hotărârea *Cumpănă și Mazăre* citată anterior în care se face trimitere la hotărârile CEDO *De Haes și Gijssels împotriva Belgiei* din 24 februarie 1997, par. 37, *Thoma împotriva Luxemburgului*, cererea nr. 38.432/97, par. 45, și *Colombani și alții împotriva Franței*, cererea nr. 51.279/99, par. 55).

Totodată, se impune a fi menționat că, din analiza jurisprudenței Curții, rezultă că atunci când ne aflăm în prezența afirmațiilor critice pe care presa le face cu privire la oamenii politici, fie că aceștia ocupă deja funcții publice sau nu, controlul european este total, iar protecția Convenției este maximă. În acest sens, instanța constată că în hotărârea CEDO din 8 iulie 1986 *Lingens împotriva Austriei*, par. 42 alin. 2, Curtea consideră că „limitele criticii admisibile sunt mai largi în privința unui om politic, vizat în această calitate, decât a unui individ obișnuit; spre deosebire de acesta din urmă, omul politic se expune în mod inevitabil și conștient unui control strict al faptelor și afirmațiilor sale atât din partea ziariștilor cât și a masei cetățenilor. El trebuie, prin urmare, să dea dovadă de o mai mare toleranță”.

Instanța mai constată că în aceeași hotărâre *Lingens împotriva Austriei*, Curtea a stabilit o foarte importantă distincție între afirmarea unor **fapte** și cea a unor **judcăți de valoare**, urmând a se avea în vedere că „existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit”. Astfel, « dacă concretețea primelor se poate dovedi, următoarele nu-și pot demonstra exactitatea. Pentru judecățile de valoare, această cerință este irealizabilă și aduce atingere libertății de opinie în sine, element fundamental al dreptului asigurat de art. 10 (conform hotărârii din 14 octombrie 2008 *Petrina împotriva României*, par. 41, preluând cauza *Lingens* citată anterior, par. 46 și decizia din 8 septembrie 2005 *Ivanciuc împotriva României*, cerere nr. 18624/03). Nu e mai puțin adevărat că faptul de a acuza anumite persoane implică obligația de a furniza o bază reală suficientă și că inclusiv o judecată de valoare se poate dovedi excesivă dacă este lipsită total de o bază reală (conform hotărârii din 14 octombrie 2008 *Petrina împotriva României*, par. 42, preluând cauza *Ivanciuc* citată anterior și *Cumpănă și Mazăre* citată anterior, par. 98-101) ».

Hotărârile Curții de la Strasbourg – a se vedea în acest sens cu titlu exemplificativ hotărârea din 28 septembrie 1999 *Dalban împotriva României*, par. 49 – 50, publicată în Monitorul Oficial nr. 277/20.06.2000 sau hotărârea din 25 mai 1999 *Bladet Tromsø și Stensaas împotriva Norvegiei*, par. 65 și urm., disponibilă pe pagina de internet a Curții

Europene a Drepturilor Omului www.echr.coe.int - indică clar principiul conform căruia adevărul obiectiv al afirmațiilor nu trebuie să fie singurul criteriu luat în considerare de instanțe în situația în care analizează o acuzație de atingere a reputației sau demnității, elementul determinant trebuind să fie buna credință a autorului afirmațiilor. În consecință, atunci când persoana acuzată de săvârșirea unui delict de presă nu poate dovedi integral exactitatea afirmațiilor făcute, este necesară analiza atitudinii subiective a acesteia în raport atât cu adevărul afirmațiilor sale, cât și cu scopul demersului jurnalistic, verificându-se dacă s-a urmărit informarea opiniei publice asupra unor chestiuni de interes public, îndeplinindu-și astfel datoria de a răspândi informații și idei asupra unor subiecte de interes general, chiar dacă aceasta implică uneori în mod inerent afectarea reputației persoanei vizate, sau a avut numai intenția de a afecta în mod gratuit reputația acesteia.

Se impune a fi menționat și că în jurisprudența sa – hotărârea *Bladet Tromsø și Stensaas împotriva Norvegia*, citată anterior, par.63, hotărârea *Dalban împotriva României*, citată anterior, par. 49 – Curtea a admis că libertatea de exprimare a ziariștilor presupune o posibilă doză de exagerare sau chiar de provocare privitoare la judecățile de valoare pe care le formulează.

În cauza de față, în raport de obiectul cererii de chemare în judecată, instanța constată că invocând dispozițiile art. 998 – 999 C.civ., reclamantul urmărește obligarea pârâtului la plata sumei de 100 lei cu titlu de daune morale, să publice integral hotărârea judecătorească pe cheltuiala sa în cinci cotidiane centrale, să publice hotărârea pe blogul său personal.

Cât privește disp. art. 998 – "Orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșală s-a ocazionat, a-l repara" și art. 999 C.civ. – "Omul este responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudența sa", instanța reține că acestea constituie temeiul legal pentru consacrarea răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie înțelegând prin aceasta ansamblul de norme legale și principii de drept potrivit cărora intervine obligația de reparare a prejudiciului cauzat unei persoane ca urmare a săvârșirii unei fapte ilicite. Astfel, condițiile generale ale răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie sunt existența unui prejudiciu, existența unei fapte ilicite, existența unui raport de cauzalitate ca raport cauză-efect între fapta ilicită și prejudiciu, existența vinovăției celui care a cauzat prejudiciul, constând în intenția, neglijența sau imprudența cu care a acționat. Pentru lămurire, instanța mai arată că prin prejudiciu se înțelege rezultatul, efectul negativ suferit de o anumită persoană, fie sub aspect patrimonial, fie sub aspect moral, ca urmare a faptei ilicite săvârșite de o altă persoană, iar fapta ilicită desemnează orice faptă prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, sunt cauzate prejudicii dreptului subiectiv aparținând unei persoane.

Față de cele arătate în precedent, instanța apreciază că în cauza de față problema dedusă spre soluționare este aceea de a lămuri dacă prin articolele menționate, au fost respectate limitele libertății de exprimare astfel cum își găsește aceasta consacrarea în art. 30 din Constituția României și art. 10 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau dacă, cu încălcarea acestora și cu rea-credință, s-a produs afectarea reputației reclamantului, de natură a atrage în sarcina pârâților obligația de reparare a prejudiciului cauzat acestuia.

Raportat la conținutul articolului menționat anterior, instanța apreciază că trata un subiect de interes public, respectiv subiectul posibilelor legături dintre faptele

Președintelui României și persoane suspectate de săvârșirea unor infracțiuni, făcându-se referire și la o serie de activități desfășurate de către autorități precum și raportându-se la dimensiunea socială a activității reclamantului prin prisma legăturii sale de rudenie cu Președintele României.

Raportat la informațiile aduse la cunoștința publicului, instanța apreciază că pârâțul s-a întemeiat în redactarea și publicarea articolului pe o bază factuală de natură a conferi verosimilitate informațiilor de care dispuneau, dată fiind sursa invocată, fără însă ca prin această concluzie instanța să afirme prin hotărârea de față valoarea de adevăr judiciar a informațiilor furnizate de pârât.

Cât privește buna credință a autorului articolului incriminat, instanța apreciază că reclamantul nu a probat faptul că pârâțul ar fi urmărit ca scop prin publicarea articolului cunoscând absența unei minime baze factuale și fără consultarea reclamantului, discreditarea sa, respectiv afectarea reputației acestuia.

Față de cele arătate în precedent, instanța apreciază acțiunea ca nefiind întemeiată, admiterea acesteia implicând o atingere adusă libertății de exprimare a pârâților, o ingerință lipsită de necesitate într-o societate democratică, în condițiile în care din probele administrate în cauză rezultă că pârâții s-au întemeiat pe existența unui dosar penal aspect de natură a crea pârâțului impresia de verosimilitate în ce privește informațiile comunicate.

Va lua act ca pârâțul nu solicită cheltuieli de judecată în acest dosar.

PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Respinge cererea formulată de reclamantul BASESCU MIRCEA cu domiciliul ales în [redacted] în
contradictoriu cu paratul STANESCU SORIN ROSCA cu domiciliul ales la sediul
Cabinetului de Avocatură - George Papu din București, B-dul I.C Brătianu,
nr.44bis, bl.P7, sc.1, et.4, ap.8, sector 3 ca neîntemeiată.

la act că pârâțul nu solicită cheltuieli de judecată în acest dosar.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică astăzi, 07.05.2013.

PREȘEDINTE
Popescu Mariana

